

VERSLAG VAN DE 191^e OVERLEGVERGADERING VAN COLLEGE VAN BESTUUR EN UNIVERSITEITSRAAD 12 DECEMBER 2022

- 5 **Aanwezig:** Bijl, Ottow, Ridderbos en Weeda (adjunct-secretaris CvB)
Bandringa, Breuker, Dechesne, De Gucht, Van Haastrecht, Van der Horst,
Juurlink, Leferink op Reinink, Klaassen, Knapp (voorzitter), Koppes, Picavet,
Sloof, Spieksma, De Zeeuw
- 10 **Afwezig:** Van Beek, Zandvliet (griffier)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering. Hij meldt dat Rebekka van Beek afwezig is.

15 2. Verslagen vorige vergaderingen

- verslag 190^e Overlegvergadering d.d. 10 en 17 oktober 2022

20 Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld en gepubliceerd op de website. Naar aanleiding van het verslag wordt opgemerkt dat de uitnodiging tot het invullen van de personeelsmonitor in een aantal gevallen in de spambox is terechtgekomen, omdat die vanuit een extern e-mailadres was verstuurd. Dit is bekend bij het College, dat hier in de communicatie meteen aandacht aan heeft besteed en er ook voor de toekomst rekening mee zal houden.

25 3. 2^e BFR

- Tweede bestuurlijke financiële rapportage 2022
- Conceptreactie UR

30 Allereest constateert de Raad de groei van studentenaantallen. Hij meent dat de universiteit, ongeacht de locatie, hier kritisch over moet zijn en vraagt het College meer regie te nemen over de groei van nieuwe opleidingen, ook om de kwaliteit van het huidige onderwijs te waarborgen. Hij realiseert zich dat andere middelen om studentenaantallen te sturen afhankelijk zijn van de nationale politiek en waardeert de inzet van het College op dit vlak. Graag wordt medezeggenschap hierin meegenomen.

35 Het College legt uit dat er alleen in Den Haag sprake is van groei, zoals besproken met de Raad. Ideeën voor opleidingen komen in een vroeg stadium bij het College, dat vervolgens met de betrokken bestuurders in overleg treedt. Daarbij voert het College de regie. Er is overleg met UNL en met het ministerie van Onderwijs.

40 De Raad is benieuwd naar de mate waarin de groei van studentenaantallen meespeelt bij het besluit over een nieuwe opleiding. Over het daarbij genoemde voorbeeld Data Science & Artificial Intelligence zegt het College dat de groei de arbeidsmarkt- en interesseverkenningen heeft overtroffen. In nauw overleg wordt bekeken of het goed gaat; eventueel kan een fixus een oplossing zijn. In het AEG zijn maatregelen genomen om de capaciteit op te plussen vanuit de groeibijdrage. Het verzoek aan faculteiten is om behoefte aan extra ruimte vroegtijdig kenbaar te maken, zodat daar bij de kadernota rekening mee kan worden gehouden.

45 Op de vraag in hoeverre het College leidend is, antwoordt het dat er sprake is van overleg maar dat het College uiteindelijk de aanvraag doet voor een nieuwe opleiding. Soms komt het initiatief van het College. Vanuit de Raad klinkt de aansporing om het voortouw te nemen wanneer er geld beschikbaar is, bijvoorbeeld in het kader van de energietransitie. Het College zal dit aandachtspunt meenemen.

50 Daarnaast meent de Raad dat het invullen van hoogleraarsposities door universitair docenten, zoals bij enkele faculteiten gebeurt, niet geheel wenselijk is. Het vermoeden bestaat dat kostenbesparingen een rol spelen.

Volgens het College komt dit niet uit de BFR naar voren. De Raad wijst op een slide met als titel

5 'Minder hoge WP-functies dan begroot', met de informatie dat de Faculteit der Geesteswetenschappen UD-posities invult met docenten. Het College mist nog steeds een verband met de door de Raad genoemde hoogleraren, maar verneemt het graag als er signalen zijn dat die worden vervangen door universitair docenten. De Raad kent voorbeelden, bij het College is niet bekend dat dit op grote schaal gebeurt. Bij strategische personeelsplanning per instituut zou het goed zijn om de medezeggenschap op instituuts- en faculteitsniveau te betrekken.

10 **4. Begroting 2023-2027**

- Begroting 2023-2027
- Conceptreactie UR

15 Allereerst constateert de Raad dat de begroting significant afwijkt van de Kadernota 2023-26. Hij heeft hier begrip voor vanwege de externe factoren die hierbij een rol spelen, zoals de stijging van energielasten. Mede door deze kosten laat de begroting een verwacht meerjarig negatief resultaat en daaraan gekoppeld een nader in te vullen taakstelling. De Raad wil zijn eigen rol bij de invulling van deze taakstelling benadrukken, voornamelijk bij Kadernota 2024-27. Het College zal de Raad hierbij betrekken. In de commissievergadering is al uitgelegd dat het tekort in eerste instantie wordt gedekt vanuit reserves en dat pas daarna sprake is van een taakstelling, vanwege grote onzekerheden zoals die rondom energie. Een taakstelling wordt al wel voorbereid.

25 De Raad ziet ook de grote rol die de starters- en stimuleringsbeurzen de komende jaren gaan spelen in de financiën. Hij wil het College aansporen om deze beurzen zo breed mogelijk te besteden, om algemeen de werkdruk te verminderen en om te voorkomen dat slechts enkele groepen worden geholpen. Het College zegt dit te proberen en heeft dit neergelegd bij de faculteiten, maar is gebonden aan de beleidsregels van OCW.

30 De Raad is benieuwd of het mogelijk is om andere beursaanvragen te doen nadat een starters- of stimuleringsbeurs is toegekend. NWO heeft aangegeven dat dit kan, zegt het College, maar dit wordt verder bekeken.

35 Daarnaast wil de Raad het College verzoeken om het doel - verlaging van werkdruk - actief te monitoren en hierover te rapporten. Hij ziet daar graag concrete meetinstrumenten voor en heeft een voorkeur om dit niet alleen te baseren op de personeelsmonitor. Ook onderstreept de Raad het belang van een goede nulmeting. Het College zegt de werkdruk te blijven monitoren via de personeelsmonitor. Het bekijkt of de frequentie omhoog kan bij een aantal belangrijke thema's. Of de starters- en stimuleringsbeurzen het gewenste effect sorteren, is een andere vraag. Een gesprek over werkdruk wil het College graag voeren aan de hand van de uitkomsten van de personeelsmonitor.

40 Het College heeft HRM verzocht onderzoek te doen naar het effect van jaarafspraken op werkdruk voor promovendi en postdocs, naar aanleiding van een vraag die hierover werd gesteld in de commissievergadering.

45 Verder ziet de Raad de hoge uitgaven voor externe inhuur en de moeite die het kost om vacatures te vervullen. Hij is benieuwd hoe het College oordeelt over de ratio inhuur ten opzichte van vast personeel. De Raad acht het van belang dat de Universiteit Leiden, in de context van een krappe arbeidsmarkt, haar concurrentiepositie versterkt door arbeidsvoorwaarden af te stemmen op de huidige tijdsgeest. De Raad is dan ook blij te hebben vernomen dat het College een onderzoek heeft ingesteld om de mogelijkheden tot een verruiming van de reiskostenvergoeding te verkennen. Hij wordt graag op de hoogte gebracht van de uitkomsten van dit onderzoek en wil die graag binnen afzienbare termijn met het College bespreken. Het College zal met de uitkomsten terugkomen bij de Raad. Desgevraagd zegt het dat er geen andere arbeidsvoorwaarden dan de reiskostenvergoeding worden onderzocht. Wel wordt met de betrokken expertisecentra bekeken hoe regels anders kunnen worden ingezet om succes in deze arbeidsmarkt te vergroten. Op de vraag of de hoge externe

inhuur te maken heeft met de beoogde verhouding tussen OBP en WP, antwoordt het College dat die samenhangt met beschikbaarheid. De betreffende personen geven vaak voorkeur aan inhuur en het binden van collega's die via de universiteit de benodigde expertise hebben kunnen verwerven, valt niet mee.

5

De Raad meent vervolgens een langer bestaand contrast te zien tussen de financiering van onderwijs en onderzoek - achteraf gegeven wanneer zich reeds problemen voordoen - en de groeiende financiering voor ondersteunende diensten waarbij directe problematiek niet duidelijk is. De groei van het budget voor het bestuursbureau, onduidelijkheid over de lang bestaande ambitie 'de basis op orde' (in relatie tot de ambitie tot innovatie uit het strategisch plan) en de overschrijdingen van de normen voor OBP en huisvesting zijn voorbeelden hiervan. De Raad is van mening dat een focus op de primaire taken niet voldoende is en wenst een fundamentele discussie hierover. Het College licht toe dat in het AEG op basis van een aantal

10

(groei)parameters geld wordt gealloceerd aan het primaire proces. Komend jaar gaat er 13% meer naar de faculteiten en 9% meer naar de ondersteunende diensten. In de begroting ontstaat een vertekend beeld, doordat de meervraag van de faculteiten eerder is uitgezet. Bij de herijking van het AEG wil het College hier aandacht aan geven. Op dit moment is vooral meer geld nodig voor energie en cyber. De starters- en stimuleringsbeurzen tellen niet mee bij het berekenen van het maximum van 35% aan overhead.

15

Naar aanleiding van een vraag over de Humanities Campus stelt het College voor om hier verder over te spreken met de voorzitter van de betreffende faculteitsraad, de voorzitter van de Universiteitsraad en geïnteresseerde raadsleden.

20

Op de vraag vanuit de Raad wat wordt bedoeld met 'de basis op orde maken' antwoordt het College dat het processen op orde wil brengen en wil harmoniseren. Het betreft zowel systemen als mensen. Door externe ontwikkelingen, zoals cyber crime, blijft dit nodig.

25

Voorts wenst de Raad meer inzicht in hoe de begroting bijdraagt aan de wettelijke taak tot kennisoverdracht aan de samenleving, zoals nascholing van afgestudeerden, lerarenopleidingen en activiteiten ten behoeve van primair en voortgezet onderwijs, en hoe de begroting bijdraagt aan het stimuleren van (maatschappelijke) innovatie - ook en specifiek als deze tijdelijk door het Rijk wordt gefinancierd. Het College vertelt dat de budgetten hiervoor in de begrotingen van de HOVO's, het ATC, het LAK en van de faculteiten (voordrachten, symposia en debatten) zijn opgenomen. Er zijn de laatste tijd meer contacten met scholen, die veelal terug te vinden zijn in facultaire en instituutsbegrotingen. Als de Raad dit belangrijk vindt, neemt het College dit mee in de kadernota.

30

35

Als laatste wil de Raad het College verzoeken om de extra kosten als gevolg van de eerdere Covid-19-golven inzichtelijker te maken. Hij benadrukt dat deze kosten mogelijk niet direct duidelijk zijn, maar wel in bestaande posten doorsijpelen. Om dezelfde reden verzoekt de Raad de stelling in het voorwoord dat bij voorbereiding en opstelling van de begroting de coronapandemie weinig tot geen aandacht nodig heeft gehad, met deze nuance anders te verwoorden. Het College zal het voorwoord aanpassen en in de jaarrekening de Covid-kosten en de besteding van de NPO-middelen opnemen.

40

De voorzitter stelt vast dat de Raad instemt met de begroting, met uitzondering van twee leden.

45

5. Sectorplan corona

- Invulling sectorplan corona hoger onderwijs
- Conceptreactie UR

50

De Raad spreekt zijn waardering uit voor de mate waarin hij betrokken wordt bij dit plan. De afstemming in crisissituaties is essentieel en de inspanningen van met name het coronacrisisteam om samenwerking te zoeken zijn hierin niet onopgemerkt gebleven.

De Raad is voornemens om in te stemmen met het voorliggende plan. Wel wil hij nog enkele punten met het College bespreken. Zo is de Raad van mening dat de vier scenario's die nu aangeduid worden met 'verkoudheid', 'griep', 'continue strijd' en 'worst case' (zie pagina 4-7) de suggestie wekken dat de plannen ook van toepassing kunnen zijn bij andere dan corona-gerelateerde situaties. Hoewel deze terminologie landelijk gekozen is, heeft de Raad de voorkeur voor een neutralere aanduiding, zoals: 'code groen', 'code geel' etc.

In bredere zin wil de Raad benoemen dat in een door wetenschap gedreven organisatie de wetenschappelijke onderbouwing en verwijzingen bij het sectorplan niet mogen ontbreken. Graag ziet hij best practices en lessons learned vanuit de coronajaren terug in het document. Daarbij leidt een constatering op pagina 3 wellicht tot onbedoelde bagatellisering: 'de afgelopen 2,5 jaar is gebleken dat de kwaliteit van het onderwijs nooit in het geding is geweest bij online en hybride onderwijs tijdens lockdowns'. De Raad wil het College verzoeken dit statement te verwijderen.

De Raad vreest in algemene zin dat het huidige sectorplan meer een politiek doel dient dan dat het voorziet in een daadwerkelijk effectieve aanpak van een nieuwe coronacrisis. Daarbij is hij zich er van bewust dat het sectorplan is opgesteld binnen een bredere landelijke context van samenwerking tussen de universiteit, het ministerie van VWS en in UNL-verband waarmee de mogelijkheden tot een eigen Leidse koers beperkt zijn.

De Raad is van mening dat communicatie de hoeksteen vormt voor het land van het sectorplan in de organisatie. Er is momenteel onvoldoende nagedacht over een communicatieplan. De Raad wil specifiek aandacht vragen voor communicatie met internationale medewerkers en studenten.

Het College zegt de suggesties van de Raad te willen overnemen. Het benadrukt het belang van het sectorplan. Zodra daar aanleiding toe is, zal het College de communicatie opvoeren en de aanbevelingen van de Raad meenemen. Desgevraagd voegt het toe dat in dat geval de crisisstructuren van de afgelopen jaren weer in werking zullen treden, dus ook het wekelijkse overleg met de fractievoorzitters van de Raad.

6. Model-OER 2023-2024

- Model Onderwijs- en examenregeling 2023-2024
- Conceptreactie UR

Allereerst constateert de Raad een opmerkelijk verschil tussen de regels omtrent voldoende herkansen en cum laude afstuderen. De criteria voor het herkansen zijn afgelopen academisch jaar geharmoniseerd: elke bachelor- en masterstudent kan één voldoende herkansen. De Raad wil het College verzoeken om een overzicht van de argumenten om deze harmonisatie door te voeren. Daarnaast wil de Raad het College vragen om nadelige consequenties hiervan te onderzoeken en inzichtelijk te maken.

Het College zegt benieuwd te zijn naar de positie van de Raad ten aanzien van cum laudes. De harmonisatie van het herkansen van voldoende is nu enkele maanden een feit. Argumenten waren rechtsgelijkheid, uitvoerbaarheid en overeenstemming met faculteiten en medezeggenschap. Werkdruk voor docenten speelde ook mee. En studenten hebben altijd een uitwijkmogelijkheid via de examencommissie. Het College volgt hoe de nieuwe regeling uitpakt voor studenten en docenten, maar het is nog te vroeg om conclusies te trekken.

De Raad is benieuwd of er grote verschillen zijn ten aanzien van cum laudes en hoe het College dat ziet met het oog op rechtsgelijkheid. Het College zegt toe dit te zullen inventariseren en vervolgens te bespreken met de Raad.

Vervolgens is de Raad ter ore gekomen dat zich problemen voordoen bij de bevestiging van tentamendeelname:

- E-mailberichten van de universiteit waarop studenten dienen te reageren om hun deelname aan een tentamen te bevestigen, belanden soms in de spamfolder.

5 - Eerstejaars bachelor- en masterstudenten die voorlopig staan ingeschreven kunnen zich vaak niet inschrijven voor vakken.

- Er zijn roosterproblemen vanwege de koppeling tussen zaal en vak.

- Er zijn problemen met na-inschrijvingen voor vakken en tentamens. De Raad vraagt het College om hier alert op te zijn en op zoek te gaan naar oplossingen.

10 Het College legt uit dat dit ook een nieuwe werkwijze betreft. In MyStudymap vindt de student een bericht dat deelname aan een tentamen bevestigd kan worden. Vanuit dat berichtencentrum wordt daarnaast een e-mail verstuurd met deze inhoud. De student dient eenmaal in de ULCN-mailbox aan te geven dat de afzender betrouwbaar is. Hier krijgt de student een mededeling over. Het College zal het nieuwe proces evalueren, inclusief de
15 allocatie van zalen, en zal indien nodig nagaan hoe studenten nog beter bereikt kunnen worden. Dit wordt meegedeeld aan de faculteiten.

Studenten met een voorlopige inschrijving kunnen zich aanmelden via MyStudymap. Zij hebben een kortere periode om hun semester te plannen. Deze studenten hebben toegang vanaf 60 dagen voor aanvang van het semester. Hierover ontvangen zij bericht.

20 In MyStudymap bestaat geen relatie tussen zalen en inschrijving. Faculteiten en opleidingen geven per vak aan hoeveel studenten zich kunnen inschrijven. Zij kunnen ook instellen dat studenten op een wachtlijst komen wanneer een vak vol is. Bij annulering door de faculteit of opleiding verdwijnt ook de studie-activiteit.

25 Ten aanzien van na-inschrijvingen legt het College uit dat de praktische organisatie van de tentamens een bevoegdheid is van het faculteitsbestuur. Het onderwijsbureau verzorgt de uitvoering en moet ook de na-inschrijving verwerken in uSis. Vanwege het tijdpad van 8 dagen is ervoor gekozen om verzoeken tot na-inschrijving te laten afhandelen door het onderwijsbureau. Dat gebeurt binnen die termijn, zoals is opgenomen in het inschrijfprotocol. Als duidelijk is welke studenten problemen ondervinden, zal het College de mogelijkheden
30 bekijken om die op te lossen.

Ten derde wil de Raad aandacht vragen voor het feit dat de Nederlandse versie van de OER leidend zal zijn indien de Engelse vertaling fouten bevat. De Raad is van mening dat studenten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, geen nadeel mogen ondervinden van fouten in de
35 vertaling. Hij adviseert het College om in dergelijke gevallen deze internationale studenten te allen tijde tegemoet te komen.

Het College zegt dat de Onderwijs- en examenregeling wordt vastgesteld door het faculteitsbestuur. De OER is een regeling waarin algemeen verbindende voorschriften worden opgenomen. De Algemene wet bestuursrecht verplicht tot het hanteren van het Nederlands als
40 bestuurstaal. Om die reden moet de model-OER in het Nederlands worden vastgesteld en is de regeling in de Nederlandse taal leidend bij een verschil van mening over de betekenis. Eventuele fouten in de Engelse vertalingen kunnen niet automatisch leiden tot een tegemoetkoming naar de betrokken student, maar een fout hoeft niet in het nadeel te zijn van de student en de universiteit zal zich inspannen om eventuele problemen die de student
45 ondervindt op te lossen.

Tot slot memoreert de Raad drie toezeggingen om zaken te verduidelijken. Het College vertelt dat een uitleg van begrippen zoals 'tentamen' en 'praktische oefening' te vinden is in de
50 toelichting die aan de faculteitsbesturen wordt gestuurd, met het verzoek deze binnen alle gremia van de faculteit bekend te maken en ook met docenten te delen.

Een Raadslid brengt de onrust ter sprake die voortkomt uit de richtlijn voor minoren, die in het vijfde semester moeten plaatsvinden. Het College is hiervan op de hoogte en wijst op de lange overgangstermijn vanwege de grote impact. Er is overleg met de faculteiten en het College is

bereid om dit onderwerp in een commissievergadering te bespreken. Het verwacht dat er een klein aantal opleidingen overblijft waar deze regeling niet voor past, daar is eventueel een uitzondering voor mogelijk. Nu al kunnen opleidingen halve minoren aanbieden.

- 5 De harmonisatie van het herkennen van voldoende is voor drie raadsleden reden om niet in te stemmen met de model-OER.

7. Mededelingen en informatie

- 10 De voorzitter van de commissie Onderwijs en Onderzoek meldt dat hij is uitgenodigd door het ministerie van Onderwijs naar aanleiding van de brief van de Raad over de bsa-norm.

8. Rondvragen

- 15 Aan de orde is een rondvraag over het schilderij van Rein Dool. Het College schetst de gang van zaken na het verwijderen van het schilderij. Achteraf bezien was een andere aanpak wellicht beter geweest. Omdat het College het van belang acht om verschillende opvattingen over het schilderij te laten horen, heeft het een commissie ingesteld die verschillende perspectieven zal meegeven in een advies over vervolgstappen. Ook wordt er een symposium georganiseerd.

- 20 Daarna is een vraag aan de orde over de afhankelijkheid van studenten van het openbaar vervoer. Het College legt uit dat de universiteit daar niet direct iets aan kan doen. Zeker voor studenten die stage lopen is het vervelend als daar sancties aan vastzitten vanuit de bedrijven. Het College rekent op begrip van die bedrijven, maar vindt dat reizigers tegelijkertijd moeten anticiperen op minder betrouwbaar openbaar vervoer en misschien iets vroeger van huis
25 kunnen vertrekken. PBMS wijst op sancties voor studenten die te laat aankomen bij coschappen. Daar kan de universiteit wel wat coulance tonen. Daarnaast hebben grote bedrijven invloed op werkzaamheden bij de spoorwegen. Het College zegt dit signaal te zullen bespreken met het LUMC. De universiteit is wel een partij bij het bespreken van
30 werkzaamheden, maar nu ligt de oorzaak van de problemen grotendeels in een personeelstekort bij de NS.

- Vervolgens is er een vraag aan de orde over de pilot met automaten voor menstruatieproducten in universiteitsgebouwen. Het College vertelt dat de pilot op acht studentenlocaties is
35 uitgevoerd en met succes is afgerond. De automaten blijven definitief staan. DSP merkt op dat dit niet breed bekend is binnen de organisatie. Bovendien betreft het automaten buiten de toiletten, die minder veilig en comfortabel te benaderen zijn, met producten tegen betaling. Inmiddels hebben acht universiteiten een pilot hebben gedaan. Er is draagvlak bij het expertisecentrum Diversiteit & Inclusie en het UFB. Op de vraag of het College nog andere mogelijkheden kan bekijken, antwoordt het dit mee te zullen nemen.

- 40 Tot slot komt een vraag aan de orde over de situatie in Iran. Het College zegt dat in het rectorenoverleg is besloten geen gezamenlijke verklaring uit te brengen. Zelf is het College doorgaans terughoudend met officiële verklaringen over brandhaarden en conflictsituaties in de
45 wereld. Er gebeurt veel en er zijn vaak betere communicatiemiddelen dan een algemene verklaring. Vanwege de ernst van de situatie zet het College verschillende communicatiemiddelen in. De rector neemt binnenkort een lijst met namen van vermiste Iraanse studenten in ontvangst. Gewezen op de behoefte bij studenten aan een overzicht van waar zij terecht kunnen voor steun, met een verwijzing naar de beantwoording van Kamervragen door minister Dijkgraaf, zegt het College hier achteraan te zullen gaan.

- 50 De laat ontvangen rondvragen van LAG worden schriftelijk afgehandeld.

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering rond 17.50 uur.
